

ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ (ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਦਸਵੀਂ)
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2023-24
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ = 80 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ. = 20 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ = 100 ਅੰਕ

ਨੋਟ:

1. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਛੇ ਭਾਗ (ਓ, ਅ, ਏ, ਸ, ਹ ਅਤੇ ਕ) ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਅੰਕ ਵੰਡ ਹੇਠ ਦਰਜ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।
ਭਾਗ-ਓ

ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਭੂਗੋਲ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਾਗ ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2+4+4+2, ਕੁੱਲ 12 ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
 $12 \times 1 = 12$ ਅੰਕ

ਭਾਗ-ਅ

ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ, ਸਹੀ/ਗਲਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਕੁੱਲ 12 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭੂਗੋਲ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 3+3+3+3, ਕੁੱਲ 12 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
 $12 \times 1 = 12$ ਅੰਕ

ਭਾਗ-ੳ

ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 30 ਤੋਂ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭੂਗੋਲ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2+2+3+1, ਕੁੱਲ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
 $8 \times 3 = 24$ ਅੰਕ

ਭਾਗ-ਸ

ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ (100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 80 ਤੋਂ 100 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭੂਗੋਲ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1+1+1+1, ਕੁੱਲ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
 $4 \times 5 = 20$ ਅੰਕ

ਭਾਗ-ਹ

ਸਰੋਤ ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ 1 ਅੰਕ ਦੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
 $4 \times 1 = 4$ ਅੰਕ

ਭਾਗ-ਕ

ਨਕਸ਼ਾ ਕਾਰਜ: ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭੂਗੋਲ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ 6-6 ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 4-4 ਸਥਾਨ ਭਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਸਥਾਨ ਲਈ 1 ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ।

$2 \times 4 = 8$ ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਅੰਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ)

ਭਾਗ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ	ਕੁੱਲ ਅੰਕ
(ੳ)	ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	1	12	12
(ਅ)	ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	1	12	12
(ੲ)	ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	3	8	24
(ਸ)	ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	5	4	20
(ਹ)	ਸਰੋਤ (ਪੈਰਾ) ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	4 (Eco + Civics)	1	04
(ਕ)	ਨਕਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	4+4 (Geo. + His.)	1	08
	ਕੁੱਲ			80

ਸੀ.ਸੀ.ਈ- ਕੁੱਲ 20 ਅੰਕ

ਨਿਯਮਿਤ ਟੈਸਟ	5 ਅੰਕ	<p>ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਰਕ/ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 5 ਅੰਕ</p> <p>ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ਉਪਭੋਗਤਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ <p>ਨੋਟ: ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੋਟ ਬੁੱਕਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਵੱਖਰੀਆਂ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਫਾਇਲ/ ਸਕਰੈਪ ਬੁੱਕ ਆਦਿ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।</p> <p>ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਆਦਿ ਸਕੂਲ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।</p>
ਪ੍ਰੀ-ਬੋਰਡ	5 ਅੰਕ	
ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਰੁਚੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ (ਹੋਮ ਵਰਕ/ ਨੋਟ ਬੁੱਕ/ ਵਰਕ ਬੁੱਕ)	3 ਅੰਕ	
ਪੁਸਤਕ ਬੈਂਕ	2 ਅੰਕ	
ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ।		